

SÅ FUNKAR MT2017

HÄNG MED PÅ

MENTALTEST!

Att hundägare låter mentaltesta sina hundar är inte bara bra för de som bedriver avel. Det finns klara poänger även för hundägaren.

Men varför finns det två olika – och hur går det till?

Det ska vi reda ut här.

TEXT OCH FOTO: YASEMIN BAYRAMOGLU

Mentaltest har funnits sedan 70-talet, men det officiella idag är MT2007. Sedan ett par år tillbaka finns dock även MT2017, ett test som Svenska Bruks-hundklubben (SBK) tagit fram, men som ännu inte godkänts av Svenska Kennel-klubben (SKK).

Syftet med MT2017 är att få fram ett test som lägger större tyngdvikt vid trygghetsdelarna – socialitet och nerver.

Med hopp om att SKK på sikt ska ändra hållning i frågan fortsätter SBK att genomföra MT2017 och har uppmanat rasklubbarna inom SBK att skicka hundar på test för att få ett så brett underlag som möjligt.

– I alla MT har vi olika moment där vi ställer frågor till hunden, alla moment riktas mot ett visst beteende, säger Conny Borg, som sitter utskottet för avel och hälsa i SBK.

När testet gjordes om 2007 ändrade man protokollet och premierade egenskaper som tidigare inte varit lika avgörande. Nu, 12 år senare,

tycker Conny sig se baksidorna med ändringarna.

– Man får hundar godkända som stressar mycket. Lite stress kan vara en bra funktion när man får adrenalinpåslag, men blir det för mycket blir det dålig koncentration, frustration och hunden får svårt att fokusera. Hunden kommer inte igång på rätt sätt och får svårt att ha koll på vad omgivningen kräver. Nu får en del hundar som är väldigt kampbenägna väldigt mycket poäng.

Ett ökat fokus på kamp fick också flera brukshundrasklubbar att tappa intresset för MT-testen.

Skiftet skedde på bekostnad av nerverna. Något som Conny är väldigt kritisk till.

– Nerverna är hundens hårddisk. Våra nerver samlar ihop oss till hur vi hanterar saker och ting, säger Conny, som menar att detta resulterat i att man godkänt hundar som kanske inte borde blivit godkända för att de helt enkelt inte är tillräckligt nervfasta och inte kan styra sina egenskaper på rätt sätt.

– Det ska vara ett test där vi kan se de egenskaper som är både önskvärda eller mindre önskvärda.

Men nu missar man ibland huvudmålet med MT2007 om att få fram hundar som är socialt trygga, som har de rätta egenskaperna för att kunna fungera i dagens samhälle, är trevliga att umgås med och fungerar som bra familjehundar samtidigt som de behåller arbetsförmågan, menar han.

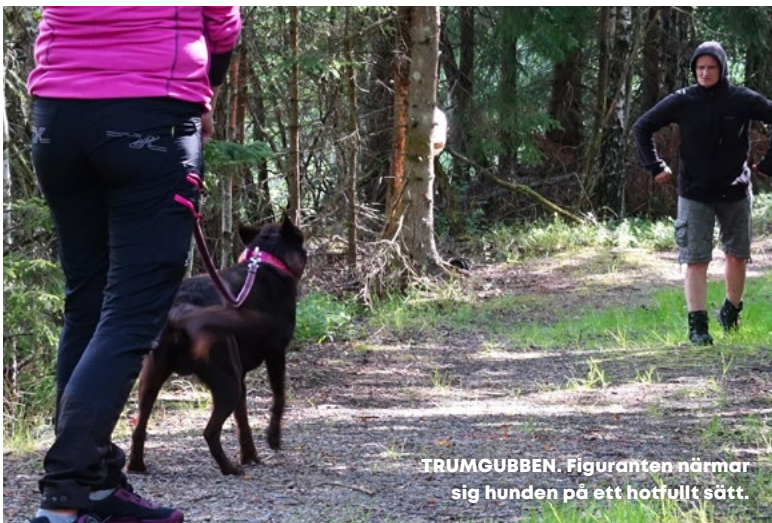
– MT2017 ska vara ett avelsverktyg, för våra uppfödare. Testen får ett avelsvärde. Och vi uppfyller ovanstående huvudmål i MT2017.

En annan som är väldigt kritisk till att just nerverna togs bort ur bedömningen är Reino Oskarsson, som själv var med om att ta fram MT2007.

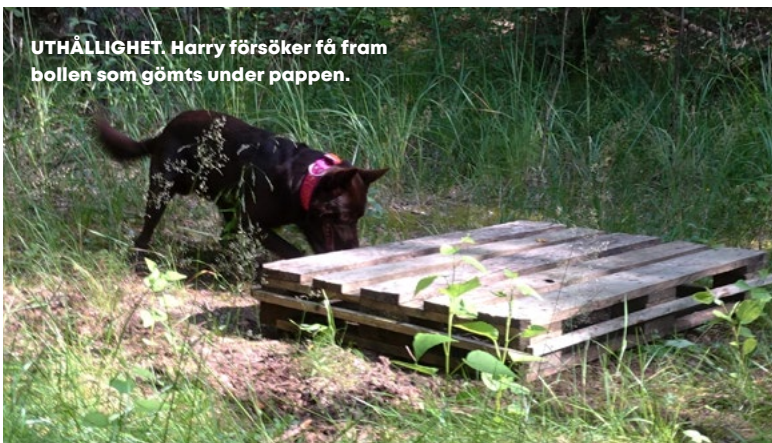
– Min mentor Sven Järverud sa ”gör vad ni vill med koringen, men ändra inte på nerverna”. Du anar inte hur många gånger jag ångrat det! Nerverna är så himla viktiga när vi avlar. De andra egenskaperna, javisst, men utan nerver går det inte, säger han och fortsätter:

GODKÄND! Helen Widfeldt och kelpien Harry pustar ut efteråt.

TRUMGUBBEN. Figuranten närmar sig hunden på ett hotfullt sätt.

UTHÅLLIGHET. Harry försöker få fram bollen som gömts under pappan.

– Det vi mäter idag i MT2017 är att hunden har lust att leka och dra i en trasa. Sedan behöver man inte göra mer av kamplusten, det är mer av en dressyrgej.

En annan tydlig skillnad mellan MT2007 och MT2017 är poängsystemet. I MT2007 är poängskalan 0–600. I MT2017 ges både plus- och minuspoäng, så som det varit i tidigare MT-test. Som max kan en hund få 300 poäng. För att få godkänt ska man ha 100 poäng.

I teorin skulle en hund kunna få 300 minuspoäng också, men så långt låter man det aldrig gå. Då avbryter man testet i förtid för att inte sänka hunden för mycket genom att tvinga på den testmoment som den inte klarar/mår bra av.

– Jag upplever att det blir lättare att förklara bedömningen för hundägaren om man har minuspoäng också, jämfört med om allt är pluspoäng, säger Reino Oskarsson.

Han är en av två domare när vi i slutet av juli ses vid MT-banan i Romelanda, några mil nordost om Göteborg. Sex

hundar ska genomgå MT2017 och Bruks-hunden ska vara med och titta.

Redan klockan åtta på morgonen är det full aktivitet. Förutom Reino är Bibbi Larsen också domare och Michaela Ostheller testledare. Det är hon som ska instruera hundförarna och agera figurant längs banan.

Först ut är en schäfer, en kelpie och en tervueren. För den som inte själv varit med på MT-test tidigare så är det fascinerande att se på. Alla hundarna är pigga på att leka och kampa. Någon ville hellre bada än jaga. Men annars är det just när nerverna sätts på prov som de stora skillnaderna blir tydliga. Två av hundarna är till synes helt oberörda när skotten går, en annan blir jätterädd och just den övningen får avbrytas där.

Efter varje runda går Bibbi och Reino igenom sina anteckningar och sätter betyg. Oftast är samstämmigheten stor men mest diskussion blir just kring nerverna. Hur var det de olika momenten? Poängen här ger större

utslag än i de andra momenten.

Därefter går man igenom protokollet med hundägaren.

Helen Lindholms schäfer Kemmi ska bli tjänstehund. Men för de andra ägarna, Maria Lindh, som har tervueren Thunder Wolfs GI Joe, och Helen Widfeldt, som har kelpien Harry, handlar det mest om att få reda på mer om vem de har i andra änden av kopplet.

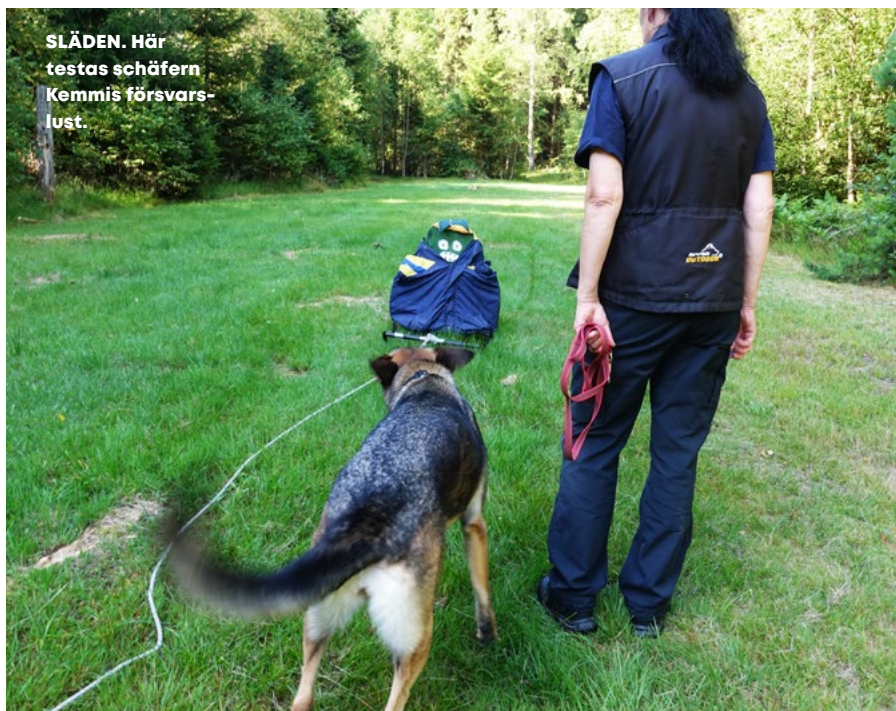
– Harry har gjort MH-prov tidigare och tänkte mest att han var en liten tönt, men han förvånade mig och var kaxigare än jag trodde när det väl kom till kritan. Han är tuffare än vad jag trodde då, säger Helen Widfeldt.

Kompisen Svea Hasanbegovic är med som moraliskt stöd. Hon skulle också gjort testet nu, om inte tiken varit dräktig. De ser båda baksidan av att göra testet dock: hetsen på sociala medier.

– Det är så otroligt mycket hets om poängen. Folk kan döma ut en hund bara på grund av poängen i stället för att läsa beskrivningen, säger hon.

FORTSÄTTER PÅ NÄSTA SIDA →

SLÄDEN. Här testas schäfern Kemmis försvarslust.

SOCIALITET. Bryr sig hunden om andra som kommer för att hälsa?

SÅ GÅR TESTET TILL

1. Kontaktvillighet

En främmande person kommer fram och hälsar på hundägaren. Man kikar på hur intresserad hunden är av att ta kontakt med en främmande person.

2. Gripande och konkurrens föremål

Testledaren känner igenom hunden och ser om den klarar av att hanteras av en främmande person. Sedan testas lekluften, testledaren tar fram ett skinn och börjar leka med hunden. Man tittar på hur hunden kampar och griper.

3. Förföljande

En trasa sitter fast i en lina och plötsligt försvinner den iväg längs stigen. Här testas hundens förmåga att jaga och gripa. Jagar den "bytet" hela vägen? Griper den?

4. Uthållighet

Testledaren ger föraren bollen, som gör hunden intresserad av bollen. Bollen läggs vid lastpall och hunden får hämta bollen. Sedan göms bollen under pallen. Nu testas uthålligheten. Hur länge försöker hunden få fatt i bollen? Helst ska den orka mer än 30 sekunder. 90 sekunder är toppklass.

5. Socialt samspel

Figuranten har tagit på sig en luvtröja och går fram mot hunden och föraren.

Figuranten växlar mellan lekinviter och dominans längs vägen. Här testas såväl kamplust som socialitet när hunden sedan får hälsa på figuranten.

6. Flockkänsla

Testledaren håller hunden medan ägaren springer genom en flock med pappfigurer för att sedan gömma sig i skogen. Det fälls upp en figur framför hunden, som kort därpå släpps. Nu ser man om hunden blir distraherad av figurerna eller fortsätter sökandet efter föraren.

7. Aktivitetsnivå

"Det här är Sveriges tre längsta minuter", konstaterar Reino. Ägaren ska stå helt stilla och domarna ser hur snabbt hunden går ner i aktivitet. Blir den lugnare eller rentav mer orolig ju längre tiden går?

8. Överraskning

Hund och förare går längs stigen när en blå overall som legat på marken plötsligt sträcks upp. Här undersöks rädsla, aggressivitet och försvarslust – liksom hur länge de känslorna i så fall sitter i efteråt. Hur lång tid tar det innan hunden "luftat ur" obehagskänslorna?

9. Ljudkänslighet

Ett metallrör ligger dolt längs stigens kant. När hundekipaget går jäms med röret drar man i en kätting som ligger i

röret. Det rasslar rejält. Här tittar man efter rädsla. Vågar den gå fram efteråt?

10. Släden

En halv träfigur iklädd jacka på sig dras på en släde över ett fält/en stig allt närmare hunden. Här testas rädsla, aggressivitet och försvarslust. Backar hunden, står den kvar eller går den fram mot släden?

11. Skottprov

Från avstånd avfyras fyra skott. Först två när hund och förare står stilla. Därefter två medan förare och hund leker. Blir hunden rädd eller är den oberörd?

12. Aktivitetsnivå

Återigen tre långa minuter. Nu ser man om det tar längre eller kortare tid för hunden att gå in i passivitet.

MT2017 arrangeras i huvudsak för bruks- hundar, arbetade hundar.

Hunden ska vara mellan 18 och 48 månader gammal för att göra testet. I protokollet kan man se vad hunden har gjort i de olika momenten och hur det bedömts.

Läs mer om MT2017 på brukshundklubben.se.